

TANTÁRGYI ADATLAP

Az EU környezet- és regionális politikája

BMEGT42A007

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

Az EU környezet- és regionális politikája

Azonosító

BMEGT42A007

A tantárgy jellege

kontaktórási tanegység

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	2
Gyakorlat	0
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

félévközi
érdemjegy

Kreditszám

2

Tantárgyfelelős

<i>Neve</i>	<i>Beosztása</i>	<i>Email címe</i>
Szalmáné Dr. Csete Mária	habilitált egyetemi docens	csete.maria@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Közvetlen előkövetelmények

Erős Nincs

Gyenge Nincs

Párhuzamos Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa (2024.12.11.) az 581478/13/2024 iktatószámmon hozott határozatával, amely érvényes 2024.12.11-től.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgy célja az Európai Unió környezeti és regionális politikájának, annak történetének, szerepének, elemeinek és eszközeinek bemutatása.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. A hallgató ismeri a környezet- és regionális politikák fogalmát, elméletét, kapcsolatát a többi szakpolitikával;
2. ismeri a környezet- és regionális politikák céljait az Európai Unióban;
3. ismeri a környezet- és regionális politikák alapelveit, azok kialakulásának jellemzőit;
4. ismeri a környezet- és regionális politikák eszközrendszerét az Európai Unióban.

Képesség

1. A hallgató képes önálló véleményt alkotni környezet- és regionális politikák kérdésköreiben;
2. átlátni az uniós társfinanszírozású projektek környezet- és regionális politikai összefüggéseit.

Attitűd

1. A hallgató együttműködik az oktatóval és hallgatótársaival;
2. törekszik a komplex rendszerek megértésére;
3. törekszik arra, hogy döntéseit a műszaki-gazdasági-társadalmi szempontok együttes figyelembevételével hozza meg.

Önállóság és felelősség

1. A hallgató a szakterületéhez tartozó elemzői feladatok megoldása során önállóan választja ki és alkalmazza a releváns problémamegoldó, elemző módszereket;
2. felelősséget érez az környezet- és regionális politikák megvalósításáért;
3. felelősséget érez a műszaki szempontok mellett a környezeti és társadalmi szempontok fokozott figyelembevételére.

Oktatásmódszertan

Előadások, problémafelvetések, kommunikáció írásban és szóban. Előadások keretében a célkitűzések megvalósítása.

Tanulástámogató anyagok

- Előadás-anyagok / Lecture slides
- Kengyel Ákos (szerk.): Az Európai Unió közös politikái. Akadémiai Kiadó, Budapest. 2010. (IX. fejezet. Környezetpolitika).
- Az EU VII. Környezetvédelmi Cselekvési Programja (2013-2020). /"Jólét bolygónk felélése nélkül"/. ec.europa.eu/environment/newprg/index.htm
- Illés Iván: Regionális gazdaságtan. Területfejlesztés. Typotex Kiadó, Budapest. 2008 (3., 4. fejezet)
- Rechnitzer János, Smahó Melinda: Területi politika. Akadémiai Kiadó, Budapest. 2011 (III. rész)
- Wallerstein, I. M. (2004). World-systems analysis: An introduction. Durham: Duke University Press.
- Hey, C. (2007) III. EU Environmental Policies: A short history of the policy strategies. EU Environmental Policy Handbook. [EU Commission - Working Document] online: <http://aei.pitt.edu/98675/>
- Ijjas, I. (2016) Good Practices for Integrated Water Resources Management in EU and Hungary, Hungarian Journal of Hydrology Vol. 96. No. 3. 2016

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények értékelése a szorgalmi időszakban összegző tanulmányi teljesítményértékelések (két zárthelyi dolgozat) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: 1. Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy tudás és képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja két zárthelyi dolgozat formájában. A zárthelyi dolgozatok az elsajátított ismeretek felmérésére és azok alkalmazására fókuszálnak, így a fogalmak pontos ismeretén kívül a probléma-felismerést és megoldást helyezik a középpontba. Az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg.

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- 1. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50
- 2. összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 50
- összesen: 100

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

-

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	90
Jeles	80–89
Jó	70–79
Közepes	60–69
Elégséges	50–59
Elégtelen	0–49

Javítás és pótlás

1) A hatályos TVSz értelmében az összegző tanulmányi teljesítményértékelések mindegyike pótolható. 2) Az összegző tanulmányi teljesítményértékelések első alkalommal a pótlási időszakban díjmentesen pótolhatók, javíthatók. Javítás esetén az új eredmény a régit minden esetben felülírja. 3) Amennyiben az 1) pont szerinti pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal ismételt kísérletet tehet az eredményes teljesítésre.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel kontakt órákon	24
felkészülés kontakt órákra	14
felkészülés összegző tanulmányi teljesítményértékelésekre	22
összesen	60

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőtestület véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2024. 11.04-én. Érvényes 2024.11.04-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.2. pontban megfogalmazott tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok syllabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok szerint.

- 1 A jelenkori környezeti problémák vizsgálatának szemléleti alapelemei: komplexitás és globalitás. A nemzetközi környezeti együttgondolkodás és - működés keretei: együttműködés az ENSZ-en belül. Az együttműködés fontosabb állomásai az 1970-es és 1980-as évtizedekben.
- 2 Az ENSZ Környezet és Fejlődés Világbizottság tevékenysége. A fenntartható fejlődés stratégiája. Az ENSZ II. Környezetvédelmi Világkonferenciája. Rio-i dokumentumok. Az ENSZ III. Környezetvédelmi Világkonferenciája (2002. Johannesburg). Nemzetközi környezetvédelmi együttműködés a XXI. század elején.
- 3 Az Európai Unió környezetpolitikája fejlődésének kronológiája. A közösségi környezetpolitika reaktív szakasza (1957-1987) - a Közösség I-III. Környezetvédelmi Akcióprogramja (1973-1986).
- 4 Az Egységes Európai Okmány (1987) szerepe, a környezetpolitika proaktívává válása. IV. Környezetvédelmi Akcióprogram (1987-1992). Az EU V. Környezetvédelmi Akcióprogramja (1993-2000) - a fenntarthatóság felé. Célok és eszközök.
- 5 VI. Környezetvédelmi Akcióprogram (2001-2010). Az „integratív környezetvédelem” megközelítés, az ún. Cardiff-i folyamat.
- 6 Az EU VII. Környezetvédelmi Cselekvési Programja (2013-2020). A környezeti szabályozás rendszere az EU-ban, összevetése a hazai gyakorlattal. Az EU környezetvédelmi joganyag hazai harmonizációja.
- 7 Az EU VIII. Környezetvédelmi Cselekvési Programja (2021-2030).
- 8 A regionális politika tartalma, alapvető céljai, kapcsolata a környezetpolitikával és az ágazati politikákkal. A regionális politika kialakulása az egyes európai országokban.
- 9 Az európai regionális politika szakaszai, céljai az egyes országokban. Az országok csoportosítása regionális politikájuk célrendszere szerint. A régió fogalma és típusai. A közösségi regionális politika szükségessége, korai története és eszközei.
- 10 Az 1973-as és a mediterrán bővítések hatásai. A közösségi regionális politika 1988-as reformja, alapelvei. A NUTS rendszer.
- 11 A kohéziós politika cél- és eszközrendszerének változásai az 1990-es években.
- 12 A 2004-es bővítés előzményei és hatásai. Aktuális kérdések és jövőbeli lehetséges fejlődési irányok. A regionális politika értékelése.

További oktatók

Dr. Valkó László	címzetes egyetemi tanár / honorary professor	valko.laszlo@gtk.bme.hu
Csigéné Dr. Nagypál Noémi Éva	egyetemi docens / associate professor	csigene.noemi@gtk.bme.hu
Dr. Szabó Mariann	egyetemi adjunktus / senior lecturer	szabo.mariann@gtk.bme.hu
Beszedics-Jäger Bettina Szimonetta	tudományos segédmunkatárs / research fellow	jager.szimonetta@gtk.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt Környezetgazdaságtan és Fenntartható Fejlődés Tanszék vezetője hagyja jóvá.